

THE OPINIONS OF THE STUDENTS ABOUT TRANSITION FROM BASIC EDUCATION TO THE SECONDARY EDUCATION (BESE-TEOG) EXAM'S IMPLEMENTATION CONDITIONS¹

(TEMEL EĞİTİMDEN ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ (TEOG) SINAVININ UYGULAMA
KOŞULLARINA İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ)

Yeşim Özer ÖZKAN²
Meltem Acar GÜVENDİR³
Duriye Kübra SATICI⁴

ABSTRACT

This study aims to determine the opinions of the 8th grade students about Transition from Basic Education to Secondary Education (BESE-TEOG) exam's implementation conditions. The study was designed by using descriptive survey model. The study group includes 498 students. 253 (50.8%) of the students are females and 245 (49.2%) of the students are males. "The Evaluation Survey of TEOG exam's implementation conditions" was developed by researchers. Frequency and percent values were used in order to determine the distribution of students' opinions and the chi-square test was used to determine differences among the opinions of the students. According to the results, while the students expressed problems and negative opinions about the exam security and content, they expressed positive opinions regarding the exam implementation conditions. Students also stated that they felt comfortable when they took the exam at the different times for each course and when they were with their classmates in the same class during the exam. When the opinions about the duration of the examination were analyzed, the majority of the students stated that the 40 minutes is enough for each course. On the other hand, the students thought that the exams should be done on well-disciplined conditions as they felt distracted when their friends entered the exam room with their personal belongings and some friends cheated in the exam. Therefore, according to the students, the police search conducted before the exams was not disruptive. Students' opinions about the police security search done before the exam varied according to students gender. Additionally students' opinions about being distracted by their friends entering the exam room with their personal belongings varied depending on the success rates of the students.

Keywords: TEOG, test security, random error, measurement and evaluation, opinion, conditions of exam.

ÖZET

Bu çalışmada TEOG sınavının uygulama koşullarına ilişkin sekizinci sınıf öğrenci görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu yönüyle çalışma tarama türünde betimsel modelle tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışmagrubu, 253 (%50.8) kız ve 245 (%49.2) erkek olmak üzere 498 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen "TEOG Sınavının Uygulama Koşullarını Değerlendirme Anketi" aracılığı ile toplanan verilerin analizinde öğrenci görüşlerinin dağılımını belirlemek amacıyla yüzde ve frekans değerlerinden; görüşleri arasındaki farkları belirlemek amacıyla kıkare testinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrenciler sınav uygulama şekline ilişkin olumlu görüşler ifade ederken, sınav güvenliği ve içeriğine ilişkin sorunların yaşandığını belirtmişlerdir. Öğrenciler, her ders için farklı zamanlarda sınava girmenin ve kendi sınıf arkadaşları ile birlikte aynı sınıfta olmanın kendilerini

¹ Bu çalışma 16-19 2015 tarihinde Niğde'de düzenlenen 24. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Yrd. Doç. Dr., Gaziantep Üniversitesi Gaziantep Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı. yozer80@gmail.com

³ Yrd. Doç. Dr., Trakya Üniversitesi Gaziantep Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı. meltemacar@gmail.com

⁴ Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı. kubrasatici@gmail.com

rahatlattığını ifade etmişlerdir. Sınav süresi ve uygulama koşullarına ilişkin görüşler incelendiğinde, öğrencilerin büyük çoğunluğu her ders için verilen 40 dakikalık sürenin yeterli olduğunu; ancak sınavın daha disiplinli koşullarda uygulanması gerektiğini, sınav salonuna arkadaşlarının özel eşyaları ile girmelerinin dikkatlerini dağıttığını ve sınavda bazı arkadaşlarının kopya çektiğini düşünmektedirler. Bu nedenle öğrenciler sınava girerken polislerin arama yapmasını doğru bulmakta ve bu durumun kendilerini rahatsız etmediğini ifade etmektedirler. Öğrencilerin başarı durumları ve cinsiyetleri ile anket maddelerine verilen cevaplar incelendiğinde; öğrencilerin sınava girerken polisler tarafından aranmasının doğru bulunması durumu öğrencilerin cinsiyetlerine göre, sınav salonuna arkadaşlarının özel eşyaları ile girmelerinin dikkatlerini dağıttığı görüşü ise başarılı olup olmama durumlarına göre farklılık göstermiştir.

Anahtar Sözcükler: TEOG, sınav güvenliği, tesadüfi hata, ölçme ve değerlendirme, görüş, sınav koşulları.

SUMMARY

Introduction

Four different exam implementations have been tried in Turkey from 2000 to now. These implementations are the Entrance Exam to High School, the Selection and Placement Exam to Secondary Education, the system of entrance to secondary education, and Transition from Basic Education to the Secondary Education. The discussions about transition to secondary education began due to the weakness of former implementations, transformation of Anatolian high school since 2010 and increasing compulsory education's period by 4+4+4 education system (Görmez & Coşkun, 2015). Therefore, Ministry of National Education announced the new system which was put into practice beginning from the 2013-2014 educational academic years.

Transition from Basic Education to the Secondary Education introduces new practices such as providing the opportunity to make amends, taking the exams consecutively in two days, including topics that have been lectured by teachers, eliminating the impact of wrong answers on correct ones, including essay questions in the future, and enabling students take this exam in their own schools.

Education Reform Initiative (2013), Turkish Education Association (2013), Foundation for Political, Economic and Social Research (2013) prepared new model recommendations for Transition from Basic Education to the Secondary Education. Also several studies about Transition from Basic Education to the Secondary Education were done to compare the new system to the former system and make judgements about the new system. One of them which was done by Görmez & Coşkun (2015) is the Foundation for Political, Economic and Social Research report. This report compares the new system to the former systems and determines how the new system is implemented. They interviewed 76 participants that involved students, their parents, administrators, and teachers. According to the results of the study, the participants expressed positive opinions about taking the exam in two consecutive days. However, they reported that the exam has problems in terms of security.

Recent research have focused on examining students and teachers' opinions about the new system (Özkan & Özdemir, 2014; Şad & Şahiner, 2016; Zayımoğlu Öztürk & Aksoy, 2014). Also there are studies that examine psychometric properties of the exam (Birinci, 2014; Karadeniz, Eker & Ulusoy, 2015; Kaşıkçı, Bolat, Değirmenci & Karamustafaoğlu, 2015; Kazan, Karaman, Yaşar, Akçalı & Şişmanoğlu, 2015).

The examination of the new system shows that it has several differences compared to the former systems. Therefore, determining the students' opinions about Transition from Basic Education to the Secondary Education Exam's Implementation Conditions is very important for the students' life. In addition, previous research did not focus on the effects of students' variables on their opinions about the exam. Especially, students' opinions

might vary according to their gender and success. The questions might be evaluated differently by males and females. Similarly, students' success is an important topic when it comes evaluating environment of an exam. According to Evans and Craig (1990) and Brandes (1986), students' behaviors might vary during exams in competitive schools and classrooms.

Purpose

This study aimed to determine the opinions of the 8th grade students about Transition from Basic Education to Secondary Education (BESE-TEOG) exam's implementation conditions. In this case, the questions of this research are;

1. How are the students' opinions about TEOG's exam implementation conditions distributed?
2. Do the students' opinions about TEOG's exam implementation conditions vary according to their gender?
3. Do the students' opinions about TEOG's exam implementation conditions vary according to their success?

Method

The study was designed by using descriptive survey model. The study group includes 498 8th grade students. 253 (50.8%) of the students are females and 245 (49.2%) of the students are males. "The Evaluation Survey of TEOG exam's implementation conditions" was developed by the researchers. The survey contains 15 close ended questions which have triple point likert type options (I agree, I am not sure, and I do not agree). Frequency and percent values were used in order to determine the distribution of students' opinions and the chi-square test was used to determine differences among the opinions of the students. The significant level was determined based on the value .05.

Findings

According to the results, while the students expressed problems and negative opinions about the exam security and content, they expressed positive opinions regarding the exam implementation conditions. Students also stated that they felt comfortable when they took the exam at the different times for each course and when they were with their classmates in the same class during the exam. When the opinions about the duration of the examination were analyzed, the majority of the students stated that 40 minutes is enough for each course. On the other hand, the students thought that the exams should be done on well-disciplined conditions and they felt distracted when their friends entered the exam room with their personal belongings and some friends cheated during the exam. Therefore, according to the students, the search done by the police before the exam is not disruptive. Students' opinions about the police security search done before the exam varied according to students gender. Additionally students' opinions about being distracted by their friends entering the exam room with their personal belongings varied depending on the success rates of the students.

Discussion and Conclusion

The exam implementation conditions are supposed to be the same for every student. If the conditions are not the same, the reliability of the students' scores might be low. Thus, the low achievement of a student may be triggered by the inappropriate conditions rather than the lack of knowledge. (Tekin, 2004). Therefore, the teachers who are leading

the exam should be careful about the physical conditions of the classroom, help the students stay positive during the exam, and observe whether the students are affected by extrinsic factors during the exam or not (Berberoğlu, 2006). These extrinsic factors are random errors which can have negative or positive effects on the students' achievements. If this kind of error is low, the reliability of the measurement will be high.

GİRİŞ

Bilginin güç olarak görüldüğü teknoloji çağında bireysel ve toplumsal gelişimin temellerini eğitim oluşturmaktadır. Bu nedenle eğitim sisteminde sürekli bir gelişim ve değişim yaşanmaktadır. Hızla değişen eğitim sisteminin kontrolü, ölçme ve değerlendirme çalışmaları ile yapılmaktadır. Bu çalışmalarda amaç, eğitim sistemindeki öğelerin iyileşip iyileşmediğini, varsa işlemeyen yönlerini ortaya koyarak sistemin onarılmasını sağlamaktır.

Ölçme yaparken ölçülen özelliğin değeri hakkında doğru bilgi elde etmek ve bu ölçme sonuçlarına dayanarak isabetli kararlar ve yorumlar yapabilmek için olabildiğince hatasız ölçme sonuçlarının elde edilmesi istenmektedir. Fen bilimlerinde, ileri hata teorileri geliştirilmiş; ölçme hatalarını kestirmek, hatayı minimize etmek v.b. gibi pratik problemlere çözümler bulunmuştur. Bu durumun aksine, sosyal bilimlerde ve davranış bilimlerinde ölçme sonuçlarına karışan hatanın kestirilmesi tatmin edici bir çözüme bağlanamamıştır. Bu nedenle eğitim ve psikoloji gibi bilim dallarında hata problemlerine güvenilirlik ve geçerlik kavramları ile yaklaşılması gelenekselleşmiştir (Turgut ve Baykul, 2010). Ölçme hataları, aynı koşullarda fakat birbirinden bağımsız olarak tekrarlanan ölçme sonuçlarından elde edilen değer ile ölçülen özelliğin gerçek değeri arasındaki fark olarak tanımlanmaktadır (Özçelik, 2010: 29).

Hatalar ölçme işlemlerine sabit, sistematik ve tesadüfi olmak üzere üç şekilde karışabilmektedir. Sabit hata her bir ölçme için miktarı değişmeyen hata olarak tanımlanabilirken (Tekin, 2004), bir diğer hata türü olan sistematik hata ölçmeden ölçmeye, ölçme koşullarına göre miktarı değişkenlik gösteren hata olarak tanımlanabilir. Tesadüfi hata ise ölçme sonuçlarına gelişi güzel karışan, kaynağı, miktarı ve yönü kesin olarak bilinmeyen hata türüdür. Bu nedenle tesadüfi hataların kontrol altına alınmasının zor olması, diğer hata türlerine göre ölçme sonuçlarına karışma olasılığını da arttırmaktadır. Dolayısıyla, tesadüfi hata doğrudan güvenilirliği etkileyen hata türü olarak tanımlanabilir. Hata kaynakları ölçmenin yapıldığı ortam, ölçmeyi yapan/yapılan kişi veya ölçme aracı olabilir. Ölçmenin yapıldığı ortamdan kaynaklı tesadüfi hatalar; sınavın uygulandığı ortamın sıcaklığı, ortamın havalandırılmış olup olmaması, ışık miktarı, öğrencinin oturduğu sıranın durumu, sınavda kopya davranışlarının engellenmemesi, öğrencinin tanıdığı kişilerin sınav ortamında bulunup bulunmaması olarak örneklendirilebilir. Bu hataların kaynağı ve yönü belli olmadığı için ölçme sonuçlarına karışma düzeyleri kestirilememektedir. Dolayısıyla sınava giren her öğrenciyi bu hatalar farklı düzeylerde etkileyebilecek, bu durum güvenilirliğin düşmesine neden olabilecektir. Diğer bir anlatımla öğrencilerin elde ettikleri puanlar onların gerçek başarısının göstergesi olan

puandan sapmalar gösterebilecektir. Bu durum ise elde edilen ölçme sonuçlarının geçerliğinin düşmesine neden olacaktır.

Türkiye’de diğer birçok ülkede olduğu gibi geniş ölçekte uygulanan testler sonucunda öğrenciler hakkında önemli kararlar alınmaktadır. Testler sonucunda yapılan değerlendirmenin önemli olmasının farklı nedenleri bulunmaktadır. Bireyler eğitimin getirilerinden daha fazla yararlanabilmek amacıyla daha üst eğitim kademelerini talep ederken, devletler bireylerin potansiyelinin artması sonucunda daha yüksek sosyal refaha ulaşma amacıyla eğitim arzını arttırmaya çalışmaktadır. Arzın, talebi karşılayamadığı durumlarda hangi adayların eğitim hizmetini alacağını belirlemek için geniş ölçekli testler uygulanması, ölçme sonuçlarının öğrenciler açısından hayati olmasına neden olabilmektedir. Benzer şekilde öğrencilerin birbiri ile daha nitelikli eğitim kurumlarına girişte rakip olması ve devletin verilen eğitimden en fazla yararı sağlayabilecek olanları seçme arayışı bu test sonuçlarına verilen önemi arttırmaktadır. Önemli kararların alındığı bu sınavların uygun ortam koşullarında yapılması sınavın güvenilirliğini arttıracaktır. Bu durumda öğrenciler hakkında verilen kararların daha isabetli olmasına katkı sağlayabilecektir.

Türkiye’de öğrencileri ortaöğretim kurumlarına yerleştirmek amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından 2000 yılından bugüne dört farklı sınav uygulaması denenmiştir. Bu uygulamalar; Liselere Giriş Sınavı (LGS), Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavı (OKS), Ortaöğretime Geçiş Sistemi (OGES) ve Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) uygulamasıdır. Bu sınavlardan ilki olan LGS 2000’li yılların başında resmi ve özel, Fen ve Anadolu liseleri gibi farklı türlerdeki liselere öğrenci seçmek amacıyla uygulanmıştır. Bu uygulamanın adı 2006 yılında OKS olarak değiştirilmiştir. Bu değişiklikte Polis Koleji aday tespit sınavı, özel okullar sınavı, devlet parasız yatılılık ve bursluluk sınavı gibi sınavları tek bir çatı altında toplamak amaçlanmıştır (Gür, Çelik ve Coşkun, 2013). Ardından 2007-2008 eğitim öğretim yılından itibaren OKS’nin yerine OGES ile Seviye Belirleme Sınavlarının (SBS) yapılması kararlaştırılmıştır (Yiğittir ve Çalışkan, 2013). SBS’lerin ilki 2007–2008 öğretim yılında 6. ve 7. sınıflardan başlanmak üzere 6., 7. ve 8. sınıflarda üç yıl arka arkaya yapılmıştır (Bal, 2011; Ocak, Akgül ve Yıldız, 2010). SBS’de amaç, ilköğretim öğrencilerinin her yılın öğretim programlarında belirtilen kazanımlara erişme düzeylerini ölçmektir (MEB, 2008). Ayrıca OGES ile öğrencilerin orta öğretime geçiş puanının hesaplanmasında okul başarı puanının da etkili olması göz önünde bulundurulmuştur (Şahin, Uzbaş, Fırat ve Sucuoğlu, 2012).

Alanyazında OKS ve OGES’ye ilişkin öğretmen ve öğrencilerin görüşlerinin incelendiği çalışmalara rastlanmaktadır (Argon ve Sosyal, 2012; Gündoğdu, Kızıldaş ve Çimen, 2010; Ocak, Akgül ve Yıldız, 2010; Şahin, Uzbaş, Sucuoğlu ve Fırat 2012). Şahin vd. (2012), öğrenciler ve öğretmenlerin, OKS’yi gerekli gördüklerini, SBS sınavı için aynı düşünceye sahip olmadıklarını ve sınavın önemli bir stres kaynağı olduğunu, bu durumun sosyal yaşamlarını olumsuz yönde etkilediğini bildirmişlerdir.

Ocak vd. (2010), öğrencilerin OGES ile ilgili yeterli bilgi sahibi olmadığına değinmiştir. Ayrıca çalışma sonuçlarına göre öğrenciler her yıl yapılan sınavların dersane sayısını ve bağımlılığı arttıracığı görüşünde olup yeni sisteme güvenmediklerini ifade etmişlerdir. Buna karşın, yılsonu başarı puanı ve davranış puanı gibi ölçütlerin değerlendirmeye alınacak olması öğrencilerin OGES'e karşı olumlu görüş geliştirmelerine sebep olmuştur. Öğrenciler, OGES'in kendi başarılarının yanında, öğretmenlerin de performansını ölçeceğine inanmaktadırlar.

Argon ve Sosyal (2012), SBS'ye yönelik öğretmen ve öğrenci görüşlerini araştırdıkları çalışma sonucunda, SBS'nin stres, korku, heyecan, merak gibi duygular uyandırdığı ve öğrencilerin gelecekteki eğitim hayatı ve mesleğini belirlemede önemli etkiye sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırma sonuçlarına göre SBS öğrencilerin sosyalleşmelerini engellemektedir ve SBS'nin kapsadığı dersler ile okulda işlenen dersler arasında eşitsizlik bulunmaktadır. Öğretmen ve öğrenciler, SBS yerine yetenek ve ilgilere göre seçim yapan, öğrenci-öğretmen-veli işbirliğine dayalı uygulamalar önermişlerdir.

Gündoğdu vd. (2010), öğretmen ve öğrencilerin SBS'ye ilişkin olumsuz görüşlerinin olmasına rağmen, eski sistem ile karşılaştırıldığında SBS'ye ilişkin olumlu düşüncelerinin daha fazla olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmen ve öğrenciler, yaşam boyu öğrenme ideallerine ulaşmanın SBS ile sağlanamayacağını ve özel dersanelere olan devamın süreceğini düşünmektedirler.

Gerek daha önceki uygulamaların beklenen sonuçları vermemesi, gerek 2010 yılından itibaren genel liselerin Anadolu liselerine dönüştürülmesi ve 2013-2014 eğitim öğretim yılında 4+4+4 eğitim sistemi düzenlemesiyle zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması gibi adımlar, ortaöğretime geçiş sistemi tartışmalarını artırmıştır (Görmez ve Coşkun, 2015). MEB, Eylül 2013'te yaptığı açıklamayla, 2013-2014 öğretim yılından itibaren uygulanacak yeni ortaöğretim geçiş sistemini, kamuoyuyla paylaşmıştır.

Temel Eğitimden Ortaöğretime geçişteki bu uygulamalar; telafi imkânının sağlanması, ortak sınavların iki okul gününde yapılması, sınav gününe kadar işlenen konuları kapsayacak olması, sınavların süresinin bir yazılı süresi kadar olması, yanlış cevapların doğru cevapları etkilememesi, sınavların ilerleyen zamanlarda açık uçlu soruları da içerecek olması ve her öğrencinin sınavlara kendi okullarında girebilmesi gibi yenilikleri içermektedir (MEB, 2013a).

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2013 yılında çağrısı üzerine, Eğitim Reformu Girişimi (ERG) (2013), Türk Eğitim Derneği MEM (TEDMEM) (2013) ve Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları (SETA)(2013) ortaöğretim ve geçiş sistemine ilişkin model önerileri hazırlamışlardır. Uygulamanın birinci yılının sonunda ise TEOG'de yapılan yenilikleri eski uygulamalarla karşılaştırmak ve yeni düzenlemeye ilişkin görüşleri belirlemek amacıyla çeşitli raporlar yayınlamışlardır. Bu raporlardan biri Görmez ve Coşkun (2015) tarafından TEOG düzenlemesinin eski uygulamalarla karşılaştırmasını yapmak ve birinci yılında yeni düzenlemeye ilişkin olarak sınav döneminde ve yerleştirme sürecinde yaşananlara mercek tutmak amacıyla hazırlanan SETA Analiz raporudur. Çalışma kapsamında öğrenci, veli, okul idarecisi ve öğretmenlerin yer aldığı 76 kişi ile görüşmeler yapılmıştır.

Görüşmeler neticesinde altı farklı dersten sınavların iki döneme yayılarak yapılması ve önceki sınav uygulamalarının aksine öğrencilere telafi hakkı tanınmasının öğrenciler ve aileler üzerindeki sınav baskısını önemli ölçüde kaldırdığı görülmüştür. Bununla birlikte, raporda sınavın güvenliği ve içeriğine ilişkin olarak bir takım sorunların yaşandığı ifade edilmiştir.

Hazırlanan raporların yanı sıra alanyazında ifade edilen yeniliklerin amacına ulaşip ulaşmadığına ve uygulamaya ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşlerinin belirlenmesine yönelik çalışmalarla (Özkan ve Özdemir, 2014; Şad ve Şahiner, 2016; Zayimoğlu Öztürk ve Aksoy, 2014) birlikte sınavın psikometrik özelliklerinin incelendiği, sınav sorularının belirli ölçütlere göre değerlendirildiği çalışmalara da (Birinci, 2014; Karadeniz, Eker ve Ulusoy, 2015; Kaşıkçı, Bolat, Değirmenci ve Karamustafaoğlu, 2015; Kazan, Karaman, Akçalı ve Şişmanoğlu, 2015) rastlanmaktadır.

Temel eğitimden ortaöğretime geçişteki uygulamalar incelendiğinde TEOG sınavının bir önceki sınav sistemi olan SBS'ye göre çeşitli farklılıklar içerdiği görülmektedir. Bu nedenle araştırmada, öğrenciler hakkında önemli kararların alındığı ve daha önceki sınavların uygulama şekillerine göre çeşitli değişiklikler içeren TEOG sınavının uygulama koşullarına ilişkin öğrenci görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca daha önce TEOG sınavına ilişkin öğrenci görüşlerinin belirlendiği çalışmalarda öğrencinin sahip olduğu değişkenlere ilişkin öğrenci görüşlerinin farklılık gösterip göstermediği üzerinde durulmamıştır. Özellikle cinsiyet ve başarılı olma ve olmama durumuna yönelik olarak öğrenci görüşleri farklılık yaratabilir. Öğrencilere yöneltilen sorular kız ve erkek öğrenciler tarafından farklı açıdan değerlendirilebilir. Aynı şekilde sınav ortamının değerlendirilmesi söz konusu olduğunda öğrencilerin başarı durumları önemli bir faktör olabilir. Rekabetçi okul ve sınıf ortamlarında özellikle sınav söz konusu olduğunda öğrencilerin davranışlarında farklılıklar meydana gelebilir (Brandes, 1986; Evans ve Craig, 1990). Bu doğrultuda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

- 1- Öğrencilerin TEOG sınavının uygulama koşullarına ilişkin görüşleri nasıl bir dağılım göstermektedir?
- 2- Öğrencilerin cinsiyetlerine göre TEOG sınavının uygulama koşullarına ilişkin görüşleri farklılaşmakta mıdır?
- 3- Öğrencilerin başarılı olup olmama durumlarına göre TEOG sınavının uygulama koşullarına ilişkin görüşleri farklılaşmakta mıdır?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Araştırma, var olan bir durumu olduğu gibi ortaya koymayı amaçladığından tarama türünde betimsel modelle tasarlanmıştır. Bu model genelde, bireylerin, grupların ya da kurumların özelliklerini belirleme amacıyla yapılmaktadır. Ayrıca bu model, araştırmacının herhangi bir şekilde birey ya da nesnelerin ait olduğu koşulları değiştirmede ve etkilemede geniş ölçekli bilgi toplamak ve bu özelliğin dağılımını belirlemenin amaçlandığı araştırmalarda kullanılmaktadır (Fraenkel ve Wallen, 2006; Judd, Smith ve Kidder, 1991; Karasar, 1998).

Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma evrenini, 2014-2015 eğitim öğretim yılında Gaziantep ili Şahinbey ilçe merkezinde yer alan ilköğretim okullarında öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışma evreninden örnekleme birim dâhil etmede amaçlı örnekleme yöntemlerinden aykırı durum örnekleme kullanılmıştır. Aykırı durum örnekleme, araştırılan özelliğin uçlarda yer alan değişkenlerin araştırmaya dâhil edilmesi ile gerçekleştirilmektedir. Bu doğrultuda TEOG sınavında başarı düzeyi yüksek ve düşük olan okullardan üç okul örnekleme dahil edilmiştir. İkinci aşamada bu okullarda TEOG sınavına giren öğrencilerin tamamına ulaşılmaya çalışılmış olup araştırmanın örneklemini 253 (% 50.8) kız ve 245 (%49.2) erkek olmak üzere 498 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen “TEOG Uygulama Koşullarını Değerlendirme Anketi” aracılığı ile toplanmıştır. Anket, belirlenmiş bir gruptan sorular sorularak grup hakkında sistemli bilgi toplama amacıyla (Scheuren, 2004) sosyal bilimlerde sıklıkla kullanılan bir veri toplama aracıdır. Anket geliştirme basamakları alanyazında farklı şekillerde belirtilmektedir. Bu basamaklar birbirinden önemli farklılıklar içermemekle birlikte, bu çalışmada yapılan adımların doğru takip edilebilmesi bakımından Özoğlu'nun (1992) anket geliştirme basamakları esas alınmıştır. Buna göre anket geliştirme basamaklarının ilk adımı olan planlama aşamasında öncelikle araştırmanın amacı, kapsamı ve değişkenlerine göre hangi bilginin toplanması gerektiğine karar verilmiştir. Bu amaçla TEOG sınavına öğrenci hazırlayan Türkçe, matematik, fen ve teknoloji derslerinden iki Türkiye Cumhuriyeti inkılap tarihi ve Atatürkçülük ve İngilizce branşlarından birer öğretmen olmak üzere toplam sekiz öğretmenle görüşmeler yapılmıştır. İlgili alan yazın ve içerik analizi sonucu öğretmen görüşmelerinden veriler elde edilerek ikinci basamakta anket maddeleri oluşturulmuştur.

Bir sonraki basamakta madde havuzu, uzman görüşlerine sunmak amacıyla taslak bir forma dönüştürülmüştür. Anketin kapsam geçerliğiyle ilgili olarak alanlarında uzman kişilerden anket taslak formunda yer alan maddeleri kapsam geçerliliği bakımından değerlendirmeleri istenmiştir (Büyüköztürk, 2005). Anketin taslak formunda 25 adet soru yer almıştır. Taslak formun ilgili değişkeni ölçüp ölçmediği, ilgili madde türüne uygun olup olmadığı, yazım dilinin dilbilgisi açısından uygunluğu, anlaşılabilirliği, yanlılık taşıyıp taşımadığı, okunabilirliği, yazım dilinin hedef kitleye uygunluğu açısından değerlendirilmesi amacıyla ölçme değerlendirme alanından üç ve Türkçe eğitimi alanından bir uzmandan görüş alınmıştır. Uzmanlardan alınan görüşler doğrultusunda anketin amacına uygun olmayan, binişik ifadeler içeren, dil açısından hatalı olduğu düşünülen ve uygulama koşullarını yansıtmadığı ileri sürülen maddeler üzerinden düzenlemeler yapılarak 10 madde taslak formdan çıkarılmıştır.

Uzman görüşü sonrasında maddeler düzenlenerek anket ön uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Ön uygulama, anketin geçerlik ve güvenilirliğinin gözleme dayalı verilerle sorgulandığı bir aşamadır (Büyüköztürk, 2005). Ön uygulama, esas

uygulamaya alınmayan 15 sekizinci sınıf öğrencisi üzerinde yapılmış ve ön uygulama sonuçlarına göre ankete son şekli (Ek 1) verilmiştir. Anketin son şekli iki bölümden oluşmaktadır: ilk bölüm kişisel bilgileri (cinsiyet ve TEOG puanı), ikinci bölüm, TEOG sınavı uygulama koşullarına ilişkin maddeleri içermektedir. 15 kapalı uçlu maddeden oluşmakta olup anketin seçenekleri (1) Katılmıyorum (2) Kararsızım, (3) Katılıyorum şeklindeki 3'lü likert tipindedir.

Verilerin Analizi

TEOG sınavının uygulama koşullarına ilişkin öğrenci görüşlerinin dağılımını belirlemek amacıyla yüzde ve frekans değerlerinden yararlanılmıştır. Öğrencilerin sınavda başarılı olup olmama durumları ve cinsiyetlerine göre TEOG sınavının uygulama koşullarına ilişkin görüşleri arasındaki farkları belirlemek amacıyla ki kare testi kullanılmıştır. Öğrencilerin başarılı olup olmama durumunda 26-27 Kasım 2014'te uygulanan TEOG sınavının ortalaması alınmıştır. Ortalamanın üstünde kalan öğrenciler başarılı, altında kalan öğrenciler başarısız olarak gruplandırılmıştır.

Veri analizinde kullanılan ki kare, kategorik verilerde ve anket sonuçları arasındaki farkları tespit etmede kullanılan bir testtir (Baş, 2001). Diğer bir anlatımla ki kare, iki kategorik değişkenin birbirinden bağımsız olup olmadığını test eden (Büyüköztürk, Çokluk ve Köklü, 2010) parametrik olmayan istatistiklerden en yaygın olarak kullanılanıdır (Özdamar, 1999). Çalışmadan elde edilen istatistiklerin manidarlık testinde asgari .05 düzeyi esas alınmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen bulgular alt amaçlar bazında sunulmuştur. Araştırmanın birinci alt amacı olan öğrencilerin TEOG sınavının uygulama koşullarına ilişkin görüşlerinin nasıl bir dağılıma sahip olduğu Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. Öğrencilerin TEOG Sınavının Uygulama Koşullarına İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Anket Maddeleri	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%
1. Her ders için farklı zamanlarda sınava girmek beni rahatlatıyor.	43	8.63	64	12.85	391	78.51
2. Her ders için verilen 40 dakikalık süreyi yeterli buluyorum.	52	10.44	91	18.27	355	71.29
3. Sınavlar arasında verilen yarım saatlik süre dikkatimi dağıtıyor.	288	57.83	121	24.30	89	17.87
4. Sınıf arkadaşlarımla aynı sınıfta sınava girmek hoşuma gidiyor.	57	11.45	95	19.08	346	69.48
5. Ardı ardına iki gün sınava girmek beni yoruyor.	186	37.35	114	22.89	198	39.76
6. Gözetmen öğretmenleri tanımıyor olmak beni rahatsız ediyor.	169	33.94	94	18.88	235	47.19
7. Sınav aralarında soruları tartışmak, sonraki sınava olan dikkatimi dağıtıyor.	111	22.29	89	17.87	298	59.84
8. Arkadaşlarımla sınavdan erken çıkması, benim de erken çıkmama sebep oluyor.	273	54.82	75	15.06	150	30.12

Tablo 1'in devamı

Anket Maddeleri	Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum	
9. Sınav günlerinde okulumuzda polis memuru görmek beni tedirgin ediyor.	268	53.82	98	19.68	132	26.51
10. Sınav aralarında oyun oynayan arkadaşlarımı görmek beni rahatlatıyor.	194	38.96	120	24.10	184	36.95
11. Öğrencilerin sınava girerken polisler tarafından aranmasını doğru buluyorum.	157	31.53	103	20.68	238	47.79
12. Arkadaşlarımın sınav salonuna özel eşyalarını (telefon, tablet, hesap mak., ders notu vb.) getirmeleri dikkatimi dağıtıyor.	182	36.55	82	16.47	234	46.99
13. Sınav ortamının daha disiplinli koşullarda uygulanmasını isterim.	132	26.51	83	16.67	283	56.83
14. Sınavda bazı arkadaşlarımın kopya çektiğini düşünüyorum.	145	29.12	117	23.49	236	47.39
15. Gözetmen öğretmenin sınav anında öğrenciler tarafından sorulan sorulara açıklama yapması dikkatimi dağıtıyor.	166	33.33	83	16.67	249	50.00

Tablo 1'e göre, sınav öncesine yönelik olarak öğrencilerin %47.79'u öğrencilerin sınava girerken polisler tarafından aranmasını doğru bulmakta ve %53.82'i de bu maddeyi destekler nitelikte, sınav günlerinde okullarında polis memuru görmenin kendilerini tedirgin etmediğini belirtmektedirler. Ayrıca öğrenciler, %69.48'lik bir oranla sınıf arkadaşlarıyla aynı sınıfta sınava girmekten hoşlanmakta; ancak %47.19'luk bir oranla gözetmen öğretmenleri tanımıyor olmaktan rahatsız olmaktadır.

Sınav anına yönelik olarak hazırlanan maddelerden olan sınavda bazı arkadaşlarımın kopya çektiğini düşünüyorum maddesine öğrencilerin %47.39'u katılıyorum şeklinde yanıt vermiştir. Bunun yanı sıra arkadaşlarının sınav salonuna özel eşyalarını (telefon, tablet, hesap mak., ders notu vb.) getirmelerinin dikkatlerini dağıttığını düşünen öğrenciler %46.99'luk bir orana sahiptir. Öğrencilerin %54.82'si ise arkadaşlarının sınavdan erken çıkmasının, onların da erken çıkmalarına sebep olmadığını düşünmektedirler. Ayrıca gözetmen öğretmenin sınav anında öğrenciler tarafından sorulan sorulara açıklama yapması öğrencilerin %50.00'mının dikkatini dağıtmakta olduğunu, %56.83'ü ise sınav ortamının daha disiplinli koşullarda uygulanmasını istediklerini vurgulamışlardır.

Öğrencilerin %78.51'i her ders için farklı zamanlarda sınava girmenin kendilerini rahatlatıldığını düşünürken, %39.76'sı ardı ardına iki gün sınava girmenin yorucu olduğunu belirtmişlerdir; ancak bu maddeye öğrencilerin %37.35'i ise yorucu olmadığı yönünde görüş bildirmiştir.

Sınav süresine yönelik olarak, öğrencilerin %71.29'u her ders için verilen 40 dakikalık süreyi yeterli bulurken, sınavlar arasında verilen yarım saatlik sürenin %57.83'ü dikkatlerini dağıtmadıklarını belirtmiştir. Bu maddelere benzer nitelikte olan sınav aralarında yaşanan durumlara yönelik olarak ise öğrencilerin %59.84'lük bir kesimi sınav aralarında soruları tartışmanın, sonraki sınava olan dikkatlerini dağıttığını, %38.96'lık bir bölümü ise sınav aralarında oyun oynayan arkadaşlarını görmelerinin kendilerini rahatlatmadığını dile getirmişlerdir.

Araştırmanın ikinci alt amacı olan öğrencilerin cinsiyetlerine göre TEOG sınavının uygulama koşullarına ilişkin görüşlerinin farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren Tablo 2 aşağıda sunulmuştur.

Tablo 2. Öğrencilerin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkenine Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığına Yönelik Ki-Kare Testi Sonuçları

Anket Maddeleri	Görüş	Kız	Erkek	χ^2	sd	p
1. Her ders için farklı zamanlarda sınava girmek beni rahatlatıyor.	Katılmıyorum	27	16	3.46	2.00	0.18
	Kararsızım	35	29			
	Katılıyorum	191	200			
2. Her ders için verilen 40 dakikalık süreyi yeterli buluyorum.	Katılmıyorum	32	20	4.61	2.00	0.10
	Kararsızım	51	40			
	Katılıyorum	170	185			
3. Sınavlar arasında verilen yarım saatlik süre dikkatimi dağıtıyor	Katılmıyorum	154	134	1.95	2.00	0.38
	Kararsızım	57	64			
	Katılıyorum	42	47			
4. Sınıf arkadaşlarımla aynı sınıfta sınava girmek hoşuma gidiyor.	Katılmıyorum	30	27	0.93	2.00	0.63
	Kararsızım	52	43			
	Katılıyorum	171	175			
5. Ardı ardına iki gün sınava girmek beni yoruyor.	Katılmıyorum	87	99	2.67	2.00	0.26
	Kararsızım	57	57			
	Katılıyorum	109	89			
6. Gözetmen öğretmenleri tanımıyor olmak beni rahatsız ediyor	Katılmıyorum	85	84	1.52	2.00	0.47
	Kararsızım	53	41			
	Katılıyorum	115	120			
7. Sınav aralarında soruları tartışmak, sonraki sınava olan dikkatimi dağıtıyor.	Katılmıyorum	51	60	1.47	2.00	0.48
	Kararsızım	45	44			
	Katılıyorum	157	141			
8. Arkadaşlarımın sınavdan erken çıkması, benim de erken çıkmama sebep oluyor.	Katılmıyorum	141	132	0.74	2.00	0.69
	Kararsızım	40	35			
	Katılıyorum	72	78			
9. Sınav günlerinde okulumuzda polis memuru görmek beni tedirgin ediyor.	Katılmıyorum	139	129	0.29	2.00	0.87
	Kararsızım	48	50			
	Katılıyorum	66	66			
10. Sınav aralarında oyun oynayan arkadaşlarımı görmek beni rahatlatıyor.	Katılmıyorum	104	90	1.00	2.00	0.61
	Kararsızım	59	61			
	Katılıyorum	90	94			
11. Öğrencilerin sınava girerken polisler tarafından aranmasını doğru buluyorum.	Katılmıyorum	77	80	6.82	2.00	0.03
	Kararsızım	64	39			
	Katılıyorum	112	126			
12. Arkadaşlarımın sınav salonuna özel eşyalarını (telefon, tablet, hesap mak, ders notu vb.)getirmeleri dikkatimi dağıtıyor.	Katılmıyorum	84	98	2.71	2.00	0.26
	Kararsızım	42	40			
	Katılıyorum	127	107			
13. Sınav ortamının daha disiplinli koşullarda uygulanmasını isterim.	Katılmıyorum	66	66	2.61	2.00	0.27
	Kararsızım	36	47			
	Katılıyorum	151	132			
14. Sınavda bazı arkadaşlarımın kopya çektiğini düşünüyorum	Katılmıyorum	73	72	0.98	2.00	0.61
	Kararsızım	64	53			
	Katılıyorum	116	120			
15. Gözetmen öğretmenin sınav anında öğrenciler tarafından sorulan sorulara açıklama yapması dikkatimi dağıtıyor.	Katılmıyorum	83	83	0.21	2.00	0.90
	Kararsızım	41	42			
	Katılıyorum	129	120			

Tablo 2’de görülebileceği gibi, öğrencilerin sınava girerken polisler tarafından aranmasını doğru buluyorum sorusuna verdiği yanıtlarda cinsiyetlerine

göre manidar bir farklılık gözlenmiştir ($X^2=6.82$; $p<.05$). Bu maddeye verilen kararsızım yanıtlarında kız öğrenciler erkek öğrencilerden daha fazla bir yüzdeye sahipken, katılmıyorum ve katılıyorum yanıtlarında erkek öğrencilerin daha fazla yüzdeye sahip olduğu söylenebilir. Anketin diğer maddelerine verilen cevaplarda öğrencilerin cinsiyetlerine göre manidar bir farklılık yoktur.

Araştırmanın üçüncü alt amacı olan öğrencilerin TEOG sınavında başarılı olup olmama durumlarına göre görüşlerinin farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin bulgular Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin Görüşlerinin Başarılı Olma ya da Olmama Değişkenine Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığına Yönelik Ki-Kare Testi Sonuçları

Anket Maddeleri	Görüş	Başarısız	Başarılı	x^2	sd	p
1. Her ders için farklı zamanlarda sınava girmek beni rahatlatıyor.	Katılmıyorum	11	32	1.43	2	0.49
	Kararsızım	23	41			
	Katılıyorum	133	258			
2. Her ders için verilen 40 dakikalık süreyi yeterli buluyorum.	Katılmıyorum	32	20	4.55	2.00	0.10
	Kararsızım	22	30			
	Katılıyorum	36	55			
3. Sınavlar arasında verilen yarım saatlik süre dikkatimi dağıtıyor	Katılmıyorum	109	246	4.04	2.00	0.13
	Kararsızım	107	181			
	Katılıyorum	34	87			
4. Sınıf arkadaşlarımla aynı sınıfta sınava girmek hoşuma gidiyor.	Katılmıyorum	26	63	0.21	2.00	0.90
	Kararsızım	19	38			
	Katılıyorum	30	65			
5. Ardı ardına iki gün sınava girmek beni yoruyor.	Katılmıyorum	118	228	4.23	2.00	0.12
	Kararsızım	56	130			
	Katılıyorum	34	80			
6. Gözetmen öğretmenleri tanımıyor olmak beni rahatsız ediyor	Katılmıyorum	77	121	0.24	2.00	0.99
	Kararsızım	56	113			
	Katılıyorum	32	62			
7. Sınav aralarında soruları tartışmak, sonraki sınava olan dikkatimi dağıtıyor.	Katılmıyorum	79	156	0.32	2.00	0.85
	Kararsızım	39	72			
	Katılıyorum	31	58			
8. Arkadaşlarımla sınavdan erken çıkması, benim de erken çıkmama sebep oluyor.	Katılmıyorum	97	201	0.71	2.00	0.70
	Kararsızım	88	185			
	Katılıyorum	28	47			
9. Sınav günlerinde okulumuzda polis memuru görmek beni tedirgin ediyor.	Katılmıyorum	51	99	2.10	2.00	0.35
	Kararsızım	83	185			
	Katılıyorum	38	60			
10. Sınav aralarında oyun oynayan arkadaşlarımla görüşmek beni rahatlatıyor.	Katılmıyorum	46	86	0.04	2.00	0.98
	Kararsızım	66	128			
	Katılıyorum	40	80			
11. Öğrencilerin sınava girerken polisler tarafından aranmasını doğru buluyorum.	Katılmıyorum	61	123	1.14	2.00	0.57
	Kararsızım	48	109			
	Katılıyorum	34	69			

Tablo 3'ün devamı

Anket Maddeleri	Görüş	Başarısız	Başarılı	χ^2	sd	p
12. Arkadaşlarımın sınav salonuna özel eşyalarını (telefon, tablet, hesap mak, ders notu vb.) getirmeleri dikkatimi dağıtıyor.	Katılmıyorum	85	153	6.55	2.00	0.04
	Kararsızım	69	113			
	Katılıyorum	18	64			
13. Sınav ortamının daha disiplinli koşullarda uygulanmasını isterim.	Katılmıyorum	80	154	1.75	2.00	0.42
	Kararsızım	42	90			
	Katılıyorum	33	50			
14. Sınavda bazı arkadaşlarımın kopya çektiğini düşünüyorum	Katılmıyorum	92	191	4.31	2.00	0.12
	Kararsızım	58	87			
	Katılıyorum	39	78			
15. Gözetmen öğretmenin sınav anında öğrenciler tarafından sorulan sorulara açıklama yapması dikkatimi dağıtıyor.	Katılmıyorum	70	166	1.17	2.00	0.56
	Kararsızım	53	113			
	Katılıyorum	25	58			

Tablo 3'te görülebileceği gibi, öğrencilerin, “arkadaşlarımın sınav salonuna özel eşyalarını (telefon, tablet, hesap makinesi, ders notu vb.) getirmeleri dikkatimi dağıtıyor.” maddesine verdiği yanıtlarda başarılı olup olmama durumuna göre manidar bir farklılık gözlenmiştir ($X^2=6.55$; $p<.05$). Bu duruma göre, bu maddeye katılıyorum, kararsızım ve katılmıyorum yanıtını veren başarılı öğrencilerin sayısı başarısız olan öğrencilerden her üç durumda da fazla ve daha yüksektir. Anketin diğer maddelerine verilen cevaplar öğrencilerin başarılarına göre manidar bir farklılık göstermemektedir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma amacının TEOG sınavının uygulama koşullarına ilişkin öğrenci görüşlerinin belirlenmesi olan bu çalışmada, öğrenciler sınav uygulama şekline ilişkin olumlu görüşler ifade ederken, sınav güvenliği ve içeriğine ilişkin sorunların yaşandığını belirtmişlerdir. Sınav uygulama koşullarındaki yeniliklerden biri olan farklı günlerde sınavın uygulanması ve her öğrencinin kendi okulunda sınava girmesine ilişkin öğrenci görüşleri incelendiğinde, öğrencilerin her ders için farklı zamanlarda sınava girmenin ve kendi sınıf arkadaşları ile birlikte aynı sınıfta olmanın kendilerini rahatlattığını ifade ettikleri görülmektedir. Araştırmanın bu sonucu, MEB tarafından TEOG sistemine ilişkin yapılan çalıştaylar doğrultusunda hazırlanan değerlendirme raporunun sonuçları ile de örtüşmektedir. Bu rapora göre resmi ve özel okul katılımcıları öğrencilerin ortak sınavlara kendi okullarında girmelerinin öğrencileri ve velileri rahatlattığını düşünmektedirler. Ayrıca, ortak sınavlarda her ders için ayrı ayrı sınav yapılmasının doğru bir uygulama olduğunu belirtmişlerdir (“TEOG’da hedefler”, 2014). Ancak MEB tarafından ilçe bazında hazırlanan başka bir rapor sonucuna göre (MEB, 2013b) öğrenciler sınavların iki güne sıkıştırılmasını olumsuz bir durum olarak değerlendirmektedirler. Zayımoğlu vd.’ye (2014) göre, öğrenciler sınavlara kendi okullarında arkadaşlarıyla beraber ayrı ayrı günlerde girdikleri için bu sisteme ilişkin olumlu görüş bildirmişlerdir. Bu yüzden bu durum öğrencilerin sınav streslerini en aza indirmede yardımcı

olmaktadır. Şad ve Şahiner'e (2016) göre, öğrencilerin yeni sınav sistemine ilişkin en fazla destekledikleri durum, öğrencilerin sınava kendi okullarında girmeleridir. Ayrıca öğrenciler, sınavın yıl içerisinde dört ayrı günde farklı oturumlarda yapılmasının uygun olduğunu belirtmişlerdir. Özkan ve Özdemir (2014) de benzer şekilde öğrencilerin kendi okullarında sınava girmelerinin motivasyonlarının artmasını sağladığını vurgulamıştır.

Spielberger ve Vagg (1995) sınav kaygısını, genel kaygının bir unsuru olarak tanımlamışlardır. Onlara göre, sınav kaygısı, akademik durum ve sınavlardaki performanslara karışan bilişsel dikkat süreçlerinin bir oluşumdur. Zeidner'a (1998) göre, sınav kaygısı akademik başarının önemli bir yordayıcıdır ve birçok öğrenciyi etkileyen önemli eğitimsel bir problemdir. Öğrenciler sınav süresince korku, gerginlik veya endişe gibi farklı stres durumları ile karşı karşıya kalabilirler (Spielberger ve Vagg, 1995). Sınav kaygısı ve başarı arasındaki ilişkiye odaklanan çalışmalarda, yüksek kaygı düzeyine sahip öğrencilerin düşük başarı puanına sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Chapell ve diğ., 2005; Everson, Smolka ve Tobias, 1991; Sub ve Prabha, 2003). Çünkü sınav kaygısı öğrencilerin başarıları üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak etkili olmaktadır (Efklides, Papadaki, Papantoniou ve Kiosseoglou, 1999; Lowe ve diğ., 2008; Metallidou ve Vlachou, 2007). Liepmann, Marggraf, Felfe ve Hosemann'a (1992) göre, sınav kaygısı, başarısız sonuçlardan dolayı, öğrenciler arasında her zaman ortaya çıkan bir yapıdır. Bu durumda öğrenciler için kendi okullarında ve arkadaşları ile birlikte sınava girmek rahatlatıcı bir etken olabilir. Bu yeni uygulamanın devam etmesi öğrencilerin sınav kaygılarını aza indirmek adına önemli olacaktır.

Sınav süresine ilişkin görüşler incelendiğinde öğrencilerin büyük çoğunluğu her ders için verilen 40 dakikalık ve sınavlar arasında verilen 30 dakikalık sürenin yeterli olduğunu ifade etmişlerdir. Ancak Zayımoğlu vd.'ye (2014) göre, TEOG'a yönelik olumsuz görüş bildiren öğrenciler, sınav aralarında verilen süresinin uzun olmasından dolayı arkadaşlarıyla soruları tartıştıkları için bu durum, kendilerini sıkırmakta ve kaygıyı arttırmaktadır. Özkan ve Özdemir'e (2014) göre ise öğrenciler sınav aralarında verilen sürelerin uygun olduğunu düşünmektedirler. MEB'in hazırlamış olduğu rapora (MEB, 2013b) göre de, öğrenciler, sınav süresinin 40 dakika olmasından ve sınavlar arasında verilen süreden memnun olmuşlardır. Zayımoğlu vd.'ye (2014) göre öğrenciler, her ders için verilen sınav süresinin 40 dakika olmasından memnundurlar. Bu durum öğrencileri rahatlatmıştır, çünkü öğrenciler daha önce sürekli zaman yetmeyecek düşüncesiyle kaygı yaşayıp, soruları yanlış yanıtladıklarını belirtmişlerdir. Özkan ve Özdemir'e (2014) göre ise öğrenciler sınav sürelerinin uzun olduğunu düşünmektedirler.

Öğrencilerin sınavlarda harcadıkları zaman ile sınavdan elde ettikleri puanlar arasındaki ilişkiyi ele alan çalışmalar mevcuttur (Baştürk, 2009; Bridgeman, Cline ve Hessinger 2004; Feinberg, 2004; Frisby ve Traffanstedt, 2003; Hale, 1992; Kennedy ve McCallister, 2000). Hale (1992), öğrencilerin yazılı sınava cevap verme sürelerinin 15 dakika artırılması durumunda, puanlarında ortalama yarım puanlık bir artışın meydana geldiğini belirtmiştir. Bridgeman vd. (2004), standart bir test olan Lisansüstü Giriş Sınavı (Graduate Record Examination-GRE) testinin

sözel ve sayısal bölümlerinin sürelerini 30 dakikadan 45 dakikaya çıkartarak 15 dakikalık süre artırımının öğrenci puanları üzerindeki etkisini belirlemiştir. Sonuca göre, 15 dakikalık bir süre artırımı hem sözel hem de sayısal bölümler için ortalama 7 puanlık bir artışa neden olmuştur. Benzer şekilde Feinberg (2004), testte harcanan süre ile alınan puan arasında pozitif bir ilişki elde etmiştir. Bu açıdan düşünüldüğünde, sınavlarda harcanan süre, elde edilen puanlar açısından önemlidir. Bu çalışmada, öğrencilerin verilen süre konusunda olumlu görüşleri, puanlarına da olumlu katkı getirecektir, o yüzden, hali hazırdaki uygulamanın devam etmesi öğrenci başarısı için önem taşımaktadır.

Çalışmada, öğrenciler, sınavın daha disiplinli koşullarda uygulanması gerektiğini, sınav salonuna arkadaşlarının özel eşyaları ile girmelerinin dikkatlerini dağıttığını belirtmişlerdir. Ayrıca bu durum, öğrencilerin başarılı olup olmama durumlarına göre farklılık göstermiştir. Buna göre, bu maddeye katılıyorum, kararsızım ve katılmıyorum yanıtını veren başarılı öğrencilerin sayısı başarısız olan öğrencilerden her üç durumda daha yüksektir. Bu nedenle öğrenciler sınava girerken polislerin arama yapmasını doğru bulmakta ve bu durumun kendilerini rahatsız etmediği yönündeki görüşlerini belirtmişlerdir. Öğrencilerin sınava girerken polisler tarafından aranmasının doğru bulunması durumu öğrencilerin cinsiyetlerine göre farklılık göstermiştir. Bu maddeye verilen kararsızım yanıtlarında kız öğrenciler erkek öğrencilerden daha fazla bir yüzdeye sahipken, katılmıyorum ve katılıyorum yanıtlarında erkek öğrencilerin daha fazla yüzdeye sahip olduğu söylenebilir.

Sınav anında yaşanan güvenlik sorununa ilişkin elde edilen bu sonuç, Görmez ve Coşkun (2015) tarafından hazırlanan SETA Analiz raporunun sonuçları ile örtüşmektedir. İlgili raporda öğrenci ve öğretmenlerle yapılan görüşmelerde sınavın güvenliği ve içeriğine ilişkin olarak bir takım sorunların yaşandığı ifade edilmiştir. Yapılan görüşmelerden elde edilen bulgulara göre, MEB (2013c) tarafından hazırlanan sınav kılavuzunda⁵ belirtilmiş olmasına rağmen okul girişlerinde kontrollerin olmadığı ve sınava girişlerde öğretmenler tarafından aramaların yapılmadığı belirtilmiştir. Öğrencilerin ve öğretmenlerin sınava telefonları ile girmelerinin sınav güvenliğini olumsuz etkilediği ve dolayısıyla sınav ortamının bozulduğu vurgulanmıştır.

Bu çalışmada öğrenciler sınavlarda bazı arkadaşlarının kopya çektiğini düşünmektedirler. Şad ve Şahiner'e (2016) göre öğrenciler yapılan ilk TEOG sınavının ardından sınav güvenliğinde sorun olduğunu ve kopya olaylarının yaşandığını belirtmişlerdir. Bu sorunların genel olarak gözetmen öğretmenlerin görevlerini ciddiyle yapmamalarından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Kopya çekme ortaokul, lise ve yükseköğretimde genel bir olgudur (Cizek, 1999; Leveque ve Walker, 1970; Schab, 1991). Eğitimciler sıklıkla kopya çekme davranışını öğrencideki bir hata olarak görmelerine rağmen, aslında okul ve sınıf

⁵Öğrenciler, sınav salonlarına yanlarında kullanımı saat fonksiyonu dışında özellikleri bulunan saat haricinde, sözlük, hesap cetveli, hesap makinesi, çağrı cihazı, cep telefonu, telsiz, radyo gibi iletişim araçları ile her türlü bilgisayar özelliği bulunan cihazlar bulunmaksızın sınava alınacaktır. Bunları bulundurduğu tespit edilen öğrencinin sınavı, sınav kurallarının ihlali gerekçesiyle tutanakla geçersiz sayılacaktır.

çevresi, kopya çekme davranışı ile ilişkilidir. Evans ve Craig'e (1990) göre öğrenciler kopya çekme davranışında hem öğretmen karakteristiğini hem de öğretim durumlarını bir faktör olarak görme eğilimindedirler. Yarışmacı odaklı ortam ve öğretmenlerin puanlama durumları kopya çekme davranışı ile ilişkilidir. Brandes (1986) kopya çekme oranının başarısı yüksek olan okullarda, başarısı düşük olan okullara göre daha fazla görüldüğünü belirtmiştir.

Murdock, Hale ve Weber'e (2001) göre, kendilerini akademik olarak daha etkin olarak gören öğrenciler, daha az kopya çekmekte, buna karşın dışsal hedef yönelimi içerisinde olmaları durumunda daha fazla kopya çekme davranışı göstermektedirler. Ayrıca öğrenciler, öğretmenlerinin işlerini doğru bir şekilde yaptıklarını düşündüklerinde daha az kopya çekme davranışında bulunmuşlardır. Bu durumda araştırma sonuçları da göstermektedir ki, kopya çekme davranışının engellenmesi için okul ve sınıf ortamının yanında öğretmenlerin de dikkatli olmaları gerekmektedir. Çünkü öğrenciler için TEOG sınavı hayati önemi olan bir sınavdır ve bu gibi durumların yaşanması öğrencilerin ileriki hayatlarını olumsuz yönde etkileyebilir.

Öğrenciler, sınavdan erken çıkan arkadaşlarının olmasının kendilerinin de erken çıkmasına sebep olmadığını belirtmişlerdir. Zayımoğlu vd.'ye (2014) göre, sınav esnasında ilk 20 dakikadan sonra sınavını bitiren arkadaşlarının çıkışları öğrencilerin dikkatini dağıtmıştır. Bunun yanı sıra öğrenciler sınav anında gözetmen öğretmenden kaynaklı durumlardan (örneğin, öğretmenin imza formlarını doldurması ve gözetmen öğretmenlerin kendi aralarında konuşmaları) dolayı dikkatlerinin dağıldığını belirtmişlerdir. Ancak bu çalışmada öğrenciler gözetmen öğretmenden kaynaklanan durumlardan dolayı (örneğin, gözetmen öğretmenin sınav anında öğrenciler tarafından sorulan sorulara açıklama yapması) dikkatlerinin dağılmadığını dile getirmişlerdir. Şad ve Şahiner'e (2016) göre ise yeni sistem, öğrenciler tarafından sınav güvenliği konusunda endişe verici olarak görülmektedir.

Sınavın uygulama koşulları her öğrenci için aynı olmalıdır. Çünkü uygulama koşullarının elverişsizliği ya da koşulların her öğrenci için aynı olmaması elde edilen puanların güvenilirliğini düşürebilir. Eğer bir sınav bütün öğrencilere eşit koşullar altında uygulanmazsa, o sınavdan yüksek puan elde eden öğrenciler, sınavın ölçmüş olduğu özelliğe en çok sahip olanlar değil, sınavı en iyi koşullar altında alanlar olacaktır (Tekin, 2004). Bu yüzden, sınavı yürüten öğretmenler, sınıfın fiziksel koşullarına, öğrencilerin sınav anında olumlu bir tutum ve motivasyona sahip olmalarına ve herhangi bir dışsal faktörden etkilenip etkilenmediklerine dikkat etmek durumundadırlar (Berberoğlu, 2006). Bu tip durumlar öğrenci başarısı üzerinde olumlu ya da olumsuz etkisi olan tesadüfi hatalar olarak değerlendirilebilir. Bu gibi durumların en aza inmesi yapılan ölçmedeki güvenilirliğin artmasına neden olur ki, elde edilen puanlar doğru yorumlanabilsin.

KAYNAKLAR

- Baş, T. (2001). *Anket, nasıl hazırlanır, nasıl uygulanır, nasıl değerlendirilir*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Baştürk, R. (2009). Test bitirme süresi ile test puanları arasındaki ilişkinin sınav türü ve cinsiyete göre analizi. *İlköğretim Online*, 8(2), 587-592.
- Berberoğlu, G. (2006). *Sınıf içi ölçme ve değerlendirme teknikleri*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Birinci, D.K. (2014). Merkezi sistem ortak sınavlarında ilk deneyim: Matematik dersi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 8-16.
- Brandes, B. (1986). *Academichonesty: A specialstudy of California students*. Sacramento, CA: California State Department of Education, Bureau of Publications.
- Bridgeman, B., Cline, F. & Hessinger, J. (2004). Effect of extra time on verbal and quantitative GRE scores. *Applied Measurement in Education*, 17(1), 25-37.
- Büyüköztürk, Ş. (2005). Anket geliştirme. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(2), 133-148.
- Büyüköztürk, Ş., Çokluk, Ö., & Köklü, N. (2010). *Sosyal bilimleri için istatistik* (6. baskı). Ankara: Pegem A Yayınevi
- Chapell, M. S., Blanding, Z. B., Silverstein, M. E., Takahashi, M., Newman, B., Gubi, A., & McCann, N. (2005). Test anxiety and academic performance in undergraduate and graduate students. *Journal of Educational Psychology*, 97(2), 268.
- Cizek, G. J. (1999). *Cheating on tests: How to do it, detect it, and prevent it*. Routledge.
- Eğitim Reformu Girişimi (ERG) (2013). *Yeni dönemde ortaöğretimin amacı ve yeniden düzenlenmesi*. http://erg.sabanciuniv.edu/sites/erg.sabanciuniv.edu/files/Ortaogretim_Bilgi_Notu.pdf
- Efklides, A., Papadaki, M., Papantoniou, G., & Kiosseoglou, G. (1999). Individual differences in school mathematics performance and feelings of difficulty: The effects of cognitive ability, affect, age, and gender. *European journal of psychology of education*, 14(1), 57-69.
- Evans, E. D., & Craig, D. (1990). Teacher and student perceptions of academic cheating in middle and senior high schools. *The Journal of Educational Research*, 84(1), 44-53.
- Everson, H. T., Smolaka, I., & Tobias, S. (1994). Exploring the relationship of test anxiety and metacognition on reading test performance: A cognitive analysis. *Anxiety, Stress and Coping*, 7(1), 85-96.
- Feinberg, R. M. (2004). Does more time improve test scores in microprinciples? *Applied Economic Letters*, 11(14), 865-867.
- Fraenkel, J.R., & Wallen, N.E. (2006). *How to design and evaluate research in education*. New York: McGraw-Hill.
- Frisby, C. L. & Traffanstedt, B. K. (2003). Time and performance on the California critical thinking skills test. *Journal of College Reading and Learning*, 34(1), 12-26.

- Görmez, M. ve Coşkun, İ. (2015). *1. yılında temel eğitimden ortaöğretime geçiş reformunun değerlendirilmesi*. Analiz No. 114. Ankara: Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı.
- Gündoğdu, K., Kızıldaş, E., & Çimen, N. (2010). Seviye belirleme sınavına (SBS) ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri (Erzurum il örneği). *İlköğretim Online*, 9(1), 67-83.
- Gür, B. S., Çelik, Z., & Coşkun, İ. (2013). Türkiye’de ortaöğretimin geleceği: Hiyerarşi mi, eşitlik mi. *Seta Analiz*, 69, 1-26.
- Hale, G. A. (1992). Effects of amount of time allowed on the Test of Written English. *ETS Research Report Series*, (1), i-35.
- Judd, C. M., Smith, E. R., & Kidder, L. H. (1991). *Research methods in social relations* (International Edition), Fort Worth, Holt, Rinehart and Winston.
- Kaşıkçı, Y., Bolat, A., Değirmenci, S., & Karamustafaoğlu, S. (2015). İkinci dönem TEOG sınavı fen ve teknoloji sorularının bazı kriterlere göre değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 225-232.
- Karasar, N. (1998). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Karadeniz, O., Eker, C., & Ulusoy, M. (2015). TEOG sınavındaki T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ait soruların kazanım temelli olarak değerlendirilmesi, *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(18), 115-134.
- Kazan, H., Karaman, E., Akçalı, B. Y., & Şişmanoğlu, E. (2015). Assessment of teog examination success: tops is multi-criteria decision-making method practice. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 195, 915-924.
- Kennedy, R. L., & McCallister, C. J. (2000). Statistics scores and testing time (*ERIC No: 448 178*).
- Leveque, K. L., & Walker, R. E. (1970). Correlates of high school cheating behavior. *Psychology in the Schools*.
- Liepmann, D., Marggraf, C., Felfe, J., & Hosemann, A. (1992). Anxiety, action orientation, subjective state and situational aspects: A study of tank-lorry drivers. In K. Hagtvet & T. B. Johnson (Eds.), *Advances in test anxiety research* (7, 130-141). Amsterdam/ Lisse, The Netherlands: Swets & Zeitlinger.
- Lowe, P. A., Lee, S. W., Witteborg, K. M., Prichard, K. W., Luhr, M. E., Cullinan, C. M., & Janik, M. (2008). The test anxiety inventory for children and adolescents (TAICA) examination of the psychometric properties of a new multidimensional measure of test anxiety among elementary and secondary school students. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 26(3), 215-230.
- MEB (2008). 64 soruda ortaöğretime geçiş sistemi ve seviye belirleme sınavı örnek sorular. Eğitimi Araştırma Geliştirme Dairesi (EARGED), Ankara: MEB Yayınları. [Online]: <http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2007/64sorudaoges/oges64soru.pdf> adresinden 02 Ocak 2014 tarihinde alınmıştır.
- MEB (2013a). Temel eğitimden ortaöğretime geçiş sistemi ile ilgili sorular ve cevaplar.

- http://oges.meb.gov.tr/docs2104/ortak_s%C4%B1nav_t%C3%BCm_sorular_ve_cevaplar%C4%B1.pdf adresinden 21.05.2015 tarihinde alınmıştır.
- MEB (2013b). 28-29 Kasım ve 14-15 Aralık 2013 tarihlerinde 8 inci sınıf öğrencilerine yapılan TEOG Ortak Sınavları Değerlendirme Raporu. http://gumushacikoy.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2013_12/30100319_gumushacikoy_tdog_sinav_raporu.pdf adresinden 11.04.2016 tarihinde alınmıştır.
- MEB (2013c). Ortak sınavlarda dikkat edilecek hususlar. https://mebbis.meb.gov.tr/SIM/Documents/2015-2016-1_ORTAK_SINAV_DEH.pdf
- Metallidou, P., & Vlachou, A. (2007). Motivational beliefs, cognitive engagement, and achievement in language and mathematics in elementary school children. *International journal of psychology*, 42(1), 2-15.
- Murdock, T. B., Hale, N. M., & Weber, M. J. (2001). Predictors of cheating among early adolescents: Academic and social motivations. *Contemporary educational psychology*, 26(1), 96-115.
- Ocak, G., Akgül, A., & Yıldız, S. (2010). İlköğretim öğrencilerinin ortaöğretime geçiş sistemine (OGES) yönelik görüşleri (Afyonkarahisar örneği) *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 11, 37-55.
- Özçelik, D.A. (2010). *Ölçme ve değerlendirme (3.Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Özdamar, K. (1999). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi (2.baskı)*. Eskişehir: Kaan Kitabevi.
- Özkan, M., & Özdemir, B. E. (2014). Ortaokul 8. sınıf öğrencilerinin ve öğretmenlerinin ortaöğretime geçişte uygulanan merkezi ortak sınavlara ilişkin görüşleri. *Tarih Okulu Dergisi*, 20, 441-453.
- Özoğlu, S. Ç. (1992). Davranış bilimlerinde anket: Bilgi toplama aracının geliştirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 25 (2), 321-339.
- Öztürk, F. Z., & Aksoy, H. (2014). Temel eğitimden ortaöğretime geçiş modelinin 8. sınıf öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi (Ordu ili örneği). *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(2), 439-454.
- Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları (SETA) (2013). Türkiye’de ortaöğretimin geleceği: Hiyerarşimi eşitlik mi? http://file.setav.org/Files/Pdf/20130802120003_ortaogretim_analiz2.pdf
- Schab, F. (1991). Schooling without learning: Thirty years of cheating in high school. *Adolescence*, 26, 839-847.
- Scheuren, F. (2004). What is a Survey? American Statistical Association.
- Sub, A., & Prabha, C. (2003). Academic performance in relation to perfectionism, test procrastination and test anxiety of high school children. *Psychological Studies*.
- Şad, S. N., & Şahiner, Y. K. (2016). Temel eğitimden ortaöğretime geçiş (TEOG) sistemine ilişkin öğrenci, öğretmen ve veli görüşleri. *İlköğretim Online*, 15(1), 53-76.

- Şahin, S., Uzbaş, A., Sucuoğlu, H., & Fırat, N. Ş. (2012). Middle school teachers' and students' view about the secondary school entrance examinations (OKS and SBS). *International Journal of Human Sciences*, 9(2), 847-878.
- Spielberger, C.D., & Vagg, P. R. (1995). *Test anxiety: A transactional process model*. Taylor & Francis.
- Türk Eğitim Derneği Mem (TEDMEM) (2013). *Ortaöğretimde dönüşüm: Bir yol haritası önerisi*.
http://www.tedmem_haziran.org/yayin/ortaogretimde-donusum-bir-yol-haritasi-onerisi adresinden 08 Haziran 2016 tarihinde alınmıştır.
- Tekin, H. (2004). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Turgut, M.F. ve Baykul, Y. (2010). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme (1. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.
- Zayimoğlu-Öztürk, F. ve Aksoy, H. (2014). Temel eğitimden ortaöğretime geçiş modelinin 8. Sınıf öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi (Ordu ili Örneği). *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(2), 439-454.
- “TEOG’da hedefler tuttu!”. (2014, 17 Ağustos). *Anadolu Ajansı*.
<http://www.aa.com.tr/tr/egitim/teogda-hedefler-tuttu/130829> adresinden 08 Haziran 2016 tarihinde alınmıştır.
- Yiğittir, S., & Çalışkan, H. (2013). Seviye belirleme sınavında (sbs) sosyal bilgiler alanında sorulan soruların kapsam geçerliği açısından incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 42(197), 145-157.
- Zeidner, M. (1998). *Test anxiety: The state of the art*. Springer Science & Business Media.

Ek 1.TEOG SINAVININ UYGULAMA KOŞULLARINI DEĞERLENDİRME ANKETİ

Sevgili Öğrenciler,

Bu anket TEOG sınavındaki uygulama koşullarını değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Sizden anket maddelerine katılım derecenizi “**Katılıyorum (3), Kararsızım (2), Katılmıyorum (1)**”olacak şekilde belirtmeniz istenmektedir. Anket maddelerine vereceğiniz samimi ve doğru yanıtlar, yapılacak olan çalışmanın etkili ve verimli olmasını sağlayacaktır. Çalışmamıza katıldığınız için teşekkür ederiz.

KİŞİSEL BİLGİLER

Cinsiyet: KIZ () ERKEK ()

TEOG Puanı:

ANKET BÖLÜMÜ

	Anket Maddeleri	Katılıyorum (3)	Kararsızım (2)	Katılmıyorum (1)
1.	Her ders için farklı zamanlarda sınava girmek beni rahatlatıyor.			
2.	Her ders için verilen 40 dakikalık süreyi yeterli buluyorum.			
3.	Sınavlar arasında verilen yarım saatlik süre dikkatimi dağıtıyor.			
4.	Sınıf arkadaşlarımla aynı sınıfta sınava girmek hoşuma gidiyor.			
5.	Ardı ardına iki gün sınava girmek beni yoruyor.			
6.	Gözetmen öğretmenleri tanımıyor olmak beni rahatsız ediyor.			
7.	Sınav aralarında soruları tartışmak, sonraki sınava olan dikkatimi dağıtıyor.			
8.	Arkadaşlarımla sınavdan erken çıkması, benim de erken çıkmama sebep oluyor.			
9.	Sınav günlerinde okulumuzda polis memuru görmek beni tedirgin ediyor.			
10.	Sınav aralarında oyun oynayan arkadaşlarımla görüşmek beni rahatlatıyor.			
11.	Öğrencilerin sınava girerken polisler tarafından aranmasını doğru buluyorum.			
12.	Arkadaşlarımla sınav salonuna özel eşyalarını getirmeleri dikkatimi dağıtıyor. (telefon, tablet, hesap mak, ders notu vb.)			
13.	Sınav ortamının daha disiplinli koşullarda uygulanmasını isterim.			
14.	Sınavda bazı arkadaşlarımla kopya çektiğini düşünüyorum.			
15.	Gözetmen öğretmenin sınav anında öğrenciler tarafından sorulan sorulara açıklama yapması dikkatimi dağıtıyor.			